

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane

2011/2051(INI)

13. 4. 2011

MNENJE

Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

za Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

o Skupni kmetijski politiki do leta 2020 – odgovor na izzive prihodnosti
(2011/2051(INI))

Pripravljalnica mnenja: Karin Kadenbach

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane poziva Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da so bile vse prejšnje reforme skupne kmetijske politike (McSharryjeva reforma leta 1992, reforma „Agenda 2000“, reforma leta 2003 in sistematski pregled leta 2008) usmerjene v zagotavljanje, da evropski kmetje izpolnjujejo najvišje svetovne standarde na področju varovanja okolja, dobrega počutja živali ter sledljivosti prehrabnenih izdelkov; v zvezi s tem poudarja, da trg kmetom ne krije stroškov, ki nastanejo ob izpolnjevanju teh standardov;
2. poziva, naj se v SKP po letu 2013 zagotovi ustrezno financiranje in spodbude ter naj se stremi k dolgoročnemu cilju glede zanesljive preskrbe s hrano, s katerim bi spodbudili trajnostno kmetijsko proizvodnjo in potrošnjo, varčevanje z energijo, spodbujali učinkovito uporabo surovin, kot je zmanjšanje škodljivih kemikalij, večje spoštovanje zdravja živali in njihovega dobrega počutja ter boljše uporabe zmogljivosti ekosistemov; poudarja, da mora biti kmetijska politika sposobna odgovoriti na okoljske, zdravstvene in socialne izzive, kot so podnebne spremembe, izčrpavanje virov, onesnaženje vode in tal, erozija ter izguba biotske raznovrstnosti (tudi kmetijske biotske raznovrstnosti), ne da bi ogrozila preživetje kmetij;
3. poziva, naj se kmetijski proračun EU v naslednjem finančnem obdobju posodobi v skladu s cilji strategije EU2020;
4. pozdravlja usmerjenost sporočila Komisije v zagotavljanje okoljskih javnih dobrin prek ukrepov za večjo okoljsko sprejemljivost skupne kmetijske politike ter njegov namen, da ponovno vključi raznolikost v kmetijski sektor, kar bo ključna priložnost za premik k bolj ekološki in trajnostni skupni kmetijski politiki;
5. meni, da je nujno najti pravo ravnovesje med potrebo po povečani produktivnosti, ki zahteva intenzivne metode proizvodnje, in potrebo po ohranjanju in trajnostni uporabi virov, ki spoštuje okolje, javno zdravje in dobro počutje živali;
6. meni, da so sedanje intenzivne metode živinoreje pogosto netrajnostne in imajo negativne posledice za zdravje in dobro počutje živali, kar lahko negativno vpliva tudi na javno zdravje in varnost hrane; zato poziva k skupni kmetijski politiki, ki bo spodbujala živinorejske metode, ki spoštujejo okolje ter zdravje in dobro počutje živali;
7. poudarja, da je ob upoštevanju dejstva, da se mora skupna kmetijska politika odzvati na mnoge izzive v zvezi s prebivalstvom, razvojem, biotsko raznovrstnostjo, okoljem in pomanjkanjem zemljišč, treba oblikovati novo politično pobudo, ki bo osredotočena na ustvarjanje skupne evropske prehranske politike;
8. poudarja, da je skupna kmetijska politika bistvena za kmete in splošno javnost, ki so davkoplačevalci in potrošniki, saj vsi uživajo prednosti varne, kakovostne in dostopne hrane, zdravega okolja, dobrega zdravja in možnosti za zaposlitev, pri čemer povpraševanje po izdelkih visoke kakovosti raste, okolju prijazne prakse pa postajajo

vedno bolj razširjene;

9. poziva, naj sredstva za skupno kmetijsko politiko temeljijo na modelu, ki nagraduje skladnost s standardi, ki so na številnih področjih najvišji na svetu, in zagotavljanje javnih dobrin, za katere trg ne plačuje; ta model mora vključevati plačila v zvezi z naravnimi ovirami, plačila na podlagi zelenih točk ali plačila za ranljive regije, tudi otoke in gorske regije, trdno in poenostavljeno navzkrižno skladnost, na kateri bodo temeljili posebni sistemi kmetijstva, kot so ekološko kmetijstvo in kmetijstvo velike naravne vrednosti, za ekstenzivne pašnike in travnike ter za kmete, za katere veljajo posebne zahteve glede upravljanja na območjih Natura 2000;
10. pri mehanizmu dodeljevanja sredstev podpira teritorialni pristop, ki upošteva širok nabor lokacij z namenom spodbujanja trajnosti kmetij in zadevnih območij;
11. zahteva, da se pri dodeljevanju sredstev za skupno kmetijsko politiko poleg obdelovalnih površin uporabijo še drugi kazalniki, kot so kakovost proizvodnje, uporaba ekološko združljivih tehnik kmetovanja, lokacija kmetij na geografsko prikrajšanih območjih ter prisotnost mladih;
12. poziva k okrepitvi koncepta financiranja za oba stebra, pri katerih je treba izpolnjevati številna merila o okolju in biotski raznovrstnosti, učinkovitosti virov in javnem zdravju, tako da se s trajnostnimi načini prideluje zelo kakovostna hrana; poudarja, da je zadostno financiranje edino zagotovilo za uspeh usmerjenih novih in obstoječih kmetijsko-ekoloških ukrepov; poudarja, da je treba ustvariti nove mehanizme financiranja za pospešitev premika k obsežnemu organskemu kmetovanju ter naj se sprejmejo ukrepi za krepitev položaja potrošnikov in kmetov v boljše delujoči prehranski verigi;
13. meni, da se sredstva za skupno kmetijsko politiko ne bi smela zmanjšati, temveč prilagoditi, da bi se povečala dejanska produktivnost obdelanih površin in dosegli cilji na področju varovanja ekosistema, biotske raznovrstnosti, zdravja potrošnikov in kmetov ter pridelave kakovostnih kmetijskih proizvodov;
14. ugotavlja, da subvencije, ki spodbujajo netrajnostne prakse, spodkopavajo navedene cilje okoljske politike EU, in poziva, naj se režim plačil prilagodi tako, da se bodo preprečila tovrstna nasprotja in da se bo spodbudila dobra praksa;
15. odobrava prednostno podporo za kmetijske metode, ki prispevajo k ublažitvi podnebnih sprememb oziroma k skladiščenju ogljika v prsti;
16. opozarja na storitve, ki jih evropski kmetje zagotavljajo evropski družbi, predvsem na ohranjanje raznolike kulturne krajine in na pomemben prispevek k varovanju in negovanju naravnih virov ter varovanju podnebja;
17. poudarja, da ukrepi za večjo okoljsko sprejemljivost evropske kmetijske politike pravzaprav za kmete ne predstavljajo nič novega, saj so bile vse dosedanje reforme usmerjene v krepitev tega vidika skupne kmetijske politike;
18. poudarja, da bo nadaljevanje v okolju prijazni smeri, pri čemer gre za spoštovanje ekosistemov in diverzifikacijo proizvodov, razumno ravnanje z vodo, majhno uporabo

umetnih gnojil, dobre prakse za zmanjšanje erozije in propadanja tal ter izboljšanje njihove rodovitnosti in za ukrepe za obnovo biotske raznovrstnosti, tudi v prihodnje koristilo okolju, kmetijstvu Evropske unije pa zagotovilo trajnostno prihodnost;

19. poudarja, da mora dodatna usmeritev v večjo okoljsko sprejemljivost temeljiti na obojestransko koristnem pristopu, ki koristi tako okolju kot kmetom in družbi v smislu učinkovitosti rabe virov in povečane produktivnosti; prav tako poudarja, da se je treba osredotočiti na raziskave, inovacije in novo tehnologijo;
20. poudarja, da lahko cene hrane, ki jih plačujejo evropski državljani, pomenijo več kot polovico dohodkov, da je v EU približno 43 milijonov ljudi na robu prehranske revščine in da je slaba prehrana eden od dejavnikov, ki najbolj negativno vplivajo na zdravje in je povezana z nizkim družbeno-ekonomskim statusom, revščino in socialno izključenostjo;
21. pozdravlja možnost Komisije, da politično odgovori na ekonomske, okoljske in socialne izzive EU ter poveča prispevek kmetijstva in podeželja k cilju Evrope 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast;
22. meni, da bi morala skupna kmetijska politika podpirati premik od intenzivne živinoreje k bolj trajnostnemu načinu vzreje živine; zato poziva Komisijo, naj razmisli o premijah za živinorejce, ki uporabljajo ekstenzivne sisteme paše in pridelujejo lastno krmo;
23. poudarja, da je kmetijski sektor le eden izmed sektorjev, ki prispevajo h gospodarskemu razvoju podeželskih območij; zato poziva k širši uporabi kmetijskih skladov, da bi se preprečila osiromašenost podeželskih območij; poudarja, da lahko tudi sama narava pospeši gospodarski razvoj, na primer s privabljanjem turizma;
24. poziva, naj se financiranje razvoja podeželja osredotoči na nove izzive, kmetijsko-ekološke inovacije ter socialni in gospodarski razvoj, kar vključuje izboljšanje dostopa do javnih storitev in infrastrukture na podeželskih ter predvsem na šibkejših območjih oziroma območjih z omejenimi možnostmi; meni, da mora to vključevati podporo za regionalne in lokalne prehranske sisteme v obliki strategije za vključujočo rast ter pomoč samooskrbnim kmetijskim skupnostim za priznanje njihovega prispevka za lokalne skupnosti;
25. meni, da morajo ukrepi za razvoj podeželja dopolnjevati dobre kmetijske prakse, ki so podprte v okviru prvega stebra, in spodbujati prakse, ki dosledno prispevajo k ciljem boja proti podnebnim spremembam in dobrega upravljanja z naravnimi viri, kot je varovanje biotske raznovrstnosti, vode in prsti;
26. poudarja pomen drugega stebra glede na njegove dosežke na področju okolja, modernizacije in strukturnih izboljšav; zato zahteva, naj bodo ukrepi na podlagi drugega stebra bolj prilagojeni svojim ciljem, da bi bila učinkovitost ukrepov za rast, zaposlovanje in podnebje ter ukrepov v korist podeželja večja;
27. obžaluje, da je treba cilje EU na področju biotske raznovrstnosti še doseči, ter pričakuje, da bo k temu prispevala skupna kmetijska politika;
28. poziva, naj nova skupna kmetijska politika podpira ohranitev genske raznovrstnosti, naj

bo skladna z Direktivo 98/58/ES o dobrem počutju živali in naj se vzdrži financiranja proizvodnje hrane iz kloniranih živali, njihovih mladičev oziroma potomcev;

29. poudarja, da je pomembno skupaj z vsemi zainteresiranimi stranmi preučiti vse možnosti sodelovanja med državami članicami, da bi se zavarovala prst;
30. poudarja potrebo po inovacijah in da je treba vlaganja usmeriti v povečevanje gospodarske in okoljske uspešnosti; spodbuja k izvajanju več projektov, ki bi jih financirala in usklajevala EU, kjer bi kmetje in raziskovalci lahko sodelovali pri iskanju inovativnih metod vzdolž prehranske verige, ki bi zagotovile konkurenčen in hkrati trajnosten kmetijski sektor;
31. poudarja pomen politik za spodbujanje čezmejnega sodelovanja med državami članicami in tretjimi državami, da bi se sprejele prakse za varovanje okolja in zagotovila trajnost naravnih virov v primerih, ko imajo kmetijske dejavnosti, predvsem poraba vode, čezmejne posledice;
32. meni, da je vplive kmetijstva na podnebje mogoče ublažiti z boljšim izobraževanjem in usposabljanjem kmetov za boljšo uporabo inovacij, ki so rezultat raziskav in razvoja; poziva, naj se kmetje temeljito pripravijo na soočanje z energetskimi izzivi, in sicer z razvojem zelenih energij, kot so biomasa, biološki odpadki, bioplin, biogoriva ter proizvodnja vetrne, solarne in hidroelektrične energije v majhnem obsegu, s čimer bi se ustvarila nova delovna mesta;
33. poudarja pomen mehanizmov za nadzor zdravstvene neoporečnosti izdelkov, ki zagotavljajo sledljivost in varnost ter omogočajo preverjanje, ali so bili uporabljeni izdelki, ki so v EU prepovedani, pri čemer veljajo enake zahteve za izdelke Skupnosti in za izdelke, uvožene iz tretjih držav;
34. meni, da bi morala sedanji sistem nadomestiti enostavna in posebna shema pomoči za male kmetije, da bi se tako povečala njihova konkurenčnost in priznal njihov prispevek k vitalnosti podeželskih območij in k varstvu okolja;
35. želi izpostaviti posebno vlogo ekološkega kmetijstva, ki glede na raziskave veliko prispeva k varovanju podnebja v primerjavi s tradicionalnimi kmetijskimi metodami, ter poziva, naj ekološko kmetijstvo zasede osrednje mesto v skupni kmetijski politiki 2020;
36. poudarja, da je treba v skupno kmetijsko politiko vključiti razmislek o učinkovitosti rabe virov, in sicer prek podpore za predelavo organskih kmetijskih odpadkov za gnojenje tal in za preprečevanje širitve plastičnih kmetijskih odpadkov;
37. odločno poziva Komisijo, naj še dodatno okrepi sedanji svetovalni sistem, da bi tako pomagali kmetom pri izvajanju ukrepov za večjo okoljsko sprejemljivost in pri usposabljanju na področju kmetijsko-ekoloških praks;
38. poudarja pomen programov, ki kmetom omogočajo usposabljanje na področju uporabe metod kmetovanja, ki so okoljsko bolj trajnostne, in spodbuja Komisijo, naj zagotovi, da se tovrstni programi financirajo iz drugega stebra nove skupne kmetijske politike;

39. ugotavlja, da se je vključitev navzkrižne skladnosti v skupno kmetijsko politiko v prejšnjih reformah izkazala za uporabno orodje pri doseganju trajnosti in da brez tega ni mogoče upravičiti plačil skupne kmetijske politike, in sicer zaradi zahtev družbe po zdravih hrani, kmetijstvu in okolju, vendar poziva Komisijo, naj zagotavlja ekološko uspešnost sistema navzkrižne skladnosti, tako da bo postala temelj trajnosti;
40. je prepričan, da mora reforma skupne kmetijske politike zagotoviti učinkovitejše upravljanje odvajanja hranil v vode in omogočiti obnovo morskih in obalnih ekosistemov; zato meni, da bi moral biti ključni cilj skupne kmetijske politike zmanjšanje onesnaževanja voda iz kmetijskih virov, da bi tako ohranjali zdravje rek, jezer, morij in podtalnice po vsej Evropi;
41. meni, da bi morala skupna kmetijska politika izvesti splošno okoljsko presojo, s katero bi bilo mogoče določiti ključne težave, ki jih je treba spremeniti z namenom varovanja voda, vključno z učinkom odvečnega fosforja, ki povzroča eutrofikacijo in povečano nagnjenost k eutrofikaciji v vodnih ekosistemih, kot je Baltsko morje;
42. zagovarja učinkovito izvajanje akcijskih načrtov okvirne direktive o vodah, da bi ustvarili lokalne, teritorialne in regionalne pristope k učinkovitemu upravljanju voda in varovanju povodij; meni, da je vključitev okvirne direktive o vodah v sistem navzkrižne skladnosti koristna, in opozarja, da je to v skladu s teritorialnim pristopom k razvoju podeželja, ki ga zagovarja sporočilo Komisije.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	12.4.2011
Izid končnega glasovanja	+: 59 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnich, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Antonija Parvanova (Antonyia Parvanova), Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seiber, Teodoros Skilakakis (Theodoros Skylakakis), Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, Matthias Groote, Riikka Manner, Miroslav Mikolášik, Bart Staes, Marianne Thyssen, Michailis Tremopoulos (Michail Tremopoulos), Anna Záborská
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Ashley Fox